

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)
เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และ
ภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561

DEVELOPMENT MODEL TEACHER COMPETENCY BY PROFESSIONAL LEARNING
COMMUNITY (PLC) FOR ORGANIZING STUDENT DEVELOPMENT ACTIVITIES
SUFFICIENCY EDUCATION INSTITUTION TOWARDS RESULTS AND
ACHIEVEMENTS JOOMJUNGAUPAKORNJARERNWET SCHOOL, ACADEMIC
YEAR 2018

นายนพพร พรหมแพง

Mr. Nopporn Prompaeng

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยการผสมผสานวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในบริบทโรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ชุมชนตำบลจุมจัง อำเภอกุฉินารายณ์ ในปีการศึกษา 2561 โดยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกเป็นกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ครู จำนวน 9 คน ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 92 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานครูที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาพอเพียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 พบว่า ครูเห็นด้วยกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 มีระดับปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.84 และค่า (S.D) เท่ากับ 0.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1.ปัจจัยผู้บริหารให้ครูมีการศึกษานำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วางแผนขับเคลื่อน บูรณาการการบริหารหลักสูตรบริหารจัดการเรียนรู้ วางแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ข้อ 2. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีแผนงานโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ ข้อ 5.ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาลและประชาธิปไตยในกระบวนการตัดสินใจร่วมกับครูเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายนโยบายระดับชาติและระดับพื้นที่ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารมีกระบวนการสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการองค์ความรู้ในการดำเนินการเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกัน

นั่นแสดงว่า ครูมีความเข้าใจ และยอมรับวิธีการบริหารและการขับเคลื่อนพัฒนาสมรรถนะครูโดยใช้ปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และมีความเข้าใจถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตนในการเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดภายในโรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ และสามารถนำความรู้ความสามารถของตนออกมาใช้ เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 มีปัจจัยที่เหมาะสมที่ทำให้ครูเห็นด้วยว่ารูปแบบดังกล่าวจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 พบว่า ความคิดเห็นสมรรถนะระดับปฏิบัติงานของครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 หลังการวิจัยสูงกว่าก่อนการวิจัย นั่นแสดงว่า หลังจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เน้นให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เน้นการพัฒนาสมรรถนะครูทั้ง 6 ด้าน ขับเคลื่อนการปฏิบัติสู่การพัฒนาผู้เรียนด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยประเด็นหลักที่ครูได้สะท้อนความคิดเห็นในระดับการปฏิบัติงาน คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่งผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันหลังการวิจัยครูมีระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานสูงกว่าก่อนการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ

4.65 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ1. ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้น เฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป ข้อ2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง เพิ่มขึ้นมากกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา และ ข้อ3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษากำหนด ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 ส่งผลให้ผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เกิดความพึงพอใจที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

Abstract

Research and development Model of teacher competency development By Professional Learning Community (PLC). For organizing student development activities Sufficiency education institution Towards Results and achievements Joomjungaupakornjarernwet School, academic year 2018. Mixed Method Research A qualitative and quantitative Method.

The objective To study The format Teacher Competency Development By Professional Learning Community (PLC). For organizing student development activities Sufficiency education institution Towards Results and achievements Joomjungaupakornjarernwet School, academic year 2018

To compare comments of performance Teacher Performance Level Caused By Professional Learning Community (PLC) For organizing student development activities Sufficiency education institution Towards Results and achievements Joomjungaupakornjarernwet School, academic year 2018 and Study student satisfaction teacher Basic Education Board And parents That has the outcome And the success image In organizing activities to develop learners sufficiently.

Population used in research Joomjungaupakornjarernwet School Chumchang Subdistrict Community Kuchinarai District In the academic year 2018 By selection method Purposive Sampling Target group as follows 9 teachers The parents of 92 - grade prathom 4 students.Basic Education Commission, amount 9 persons And 92 Prathom 4 - 6 students.

The tools used in the research were 1) Questionnaire about The format Teacher Competency Development By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018 2) Questionnaire opinion Performance levels of teacher performance. Caused By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018 and 3) Satisfaction

questionnaire Of learners teacher Basic Education Commission And parents Affecting the results and Success In organizing activities to develop learners sufficiently.

Conclusions

1.Study results The format Teacher Competency Development By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018

Found that Teachers agree on The format Teacher Competency Development By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018 Have operational level, Overall is at the highest level. With mean (\bar{X}) equal to 4.84 and value (S.D) equal to 0.12

Considering each factor Found that all factors have the highest mean values. The factors that most average. Include Article 1. Management factors give teacher Educated Embracing the philosophy of the sufficiency economy Driven Integration Plan Course Management, Learning Management Work plan of the school Article 2. Executive support give Teachers are involved in decision making.Have a project plan, student development activities and Article 5 Management uses good governance principles.And democracy In the decision making process Join the teacher to work. To achieve national policy goals And area level respectively As for the factors with the least mean Is the executive There is a process to create learning exchanges. Management Body of Knowledge In action to create common goals เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 Is in accordance with the hypothesis 1

2.The comparison of opinions Performance levels of teacher performance. Caused By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018

Found that The performance level of teacher performance. Caused By Professional Learning Community (PLC) For organizing activities to develop learners sufficiently Effect And the success image Joomjungaupakornjarernwet School , academic year 2018 , After research, higher than before research. With the main point that the teacher has reflected On the operational level is 1) Curriculum management and learning management 2) Student development 3) Classroom management 4) Analysis and research for learner development 5) Teacher leadership and 6) Building relationships And cooperation with the community for learning management Affect concrete actions With statistical significance at the level of .05 According to hypothesis 2

3.Satisfaction study results Of learners teacher Basic Education Board And parents Effect And the success image In organizing student development activities Education sufficiency

Found that Student satisfaction teacher Basic Education Board And parents Outcomes And the success image In organizing activities to develop learners sufficiently In overall, it was at the highest satisfaction level. With mean (\bar{X}) equal to 4.65 And has the standard deviation (S.D) equal to 0.40

And when considering Found that Student satisfaction teacher Basic Education Board And parents Highest to most Is in accordance with hypothesis 3.

บทนำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำริสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนา ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลฯ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2524 ความตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติดี และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะแก่กับทุก ๆ ด้านสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” (ปรียานุช พิบูลย์สรวาฐ, 2550: 1) กระทั่งประเทศไทยได้ประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีกระแสพระราชดำริ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2540 ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ความตอนหนึ่งว่า “การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกินและมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่อย่างพอมือพอกิน แบบพอมือพอกิน หมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง” จากกระแสพระราชดำริดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พระองค์ทรงชี้แนะแนวทางสำหรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ทรงคุณค่ายิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : คำนำ)

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลยั่งยืน (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา (4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้น การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน

สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ ประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรม ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาการ ให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาการทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยที่วิสัยทัศน์ดังกล่าวสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ ได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานอาหารและน้ำ ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลก และสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจดีกว่า

จากนโยบายที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดนโยบายทิศทางพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อตอบสนองนโยบายในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ (พ.ศ. 2561-2564) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ภายในปีพ.ศ. 2564 ประชาชนทุกคนในจังหวัดกาฬสินธุ์ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 มีพันธกิจ 1) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท 2) เสริมสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชากร เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั่วถึงเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ 3) เสริมสร้างโอกาสการเป็นพลเมืองที่ดี และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) พัฒนากำลังคนให้มี

มาตรฐานวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน แรงงาน พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เพื่อรองรับพลวัตของโลก และการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5) ส่งเสริมสนับสนุน บูรณาการ เชื่อมโยง ระบบการบริหารจัดการที่ดีในการจัดการศึกษา 6) อนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ และเผยแพร่ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นกาฬสินธุ์ โดยมีเป้าประสงค์รวม 1) เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท 2) เพื่อเสริมสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชากร เรียนรู้ตลอดชีวิตทั่วถึงเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ 3) เพื่อเสริมสร้างโอกาสการเป็นพลเมืองที่ดี และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีมาตรฐานวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน แรงงาน พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เพื่อรองรับพลวัตของโลก และการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน บูรณาการ เชื่อมโยง ระบบการบริหารจัดการที่ดีในการจัดการศึกษา 6) เพื่ออนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ และเผยแพร่ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นกาฬสินธุ์ และมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ไว้ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง และยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 7 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์ของจังหวัด

จากทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามนโยบายทุกระดับที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้มีคุณภาพให้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน ตำบลจุมจัง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าประชาชนมีปัญหา เรื่องรายได้ ความยากจน การประกอบอาชีพ สุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม และปัญหาจากจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในยุทธศาสตร์ของเทศบาลจุมจัง ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ดินแดนเกษตรก้าวหน้า การศึกษาก้าวไกล สังคมน่าอยู่ พื้นฟูประเพณีวัฒนธรรม นำประชาสู่อาเซียน” และมียุทธศาสตร์ คือยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านศาสนา และวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีเป้าประสงค์ 1) พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและทั่วถึง 2) ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพให้ประชาชนมีรายได้อีก 3) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา การกีฬา และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) พัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี และสังคมน่าอยู่ 5) พัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิตประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนเข้มแข็ง 6) ส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น 7) พัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 8) ประชาชนได้รับบริการด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ.2561 – 2564 : 19 – 20)

ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ในการตอบสนองความต้องการ นโยบาย คุณภาพการศึกษาทุกระดับ และความต้องการของประชาชน ในเขตพื้นที่บริการที่ต้องน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจุมจังอุปรณ์เจริญเวทย์ จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ

ปีการศึกษา 2561 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “โรงเรียนจุมจิงอุปรกรณ์เจริญเวทย์ จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน สืบสานความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีพันธกิจ 1) ส่งเสริมสืบสานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) พัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศ 3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ การผลิตสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ 4) จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ 5) ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองเป็นครูมืออาชีพ 6) ส่งเสริมให้มีการนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา 7) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีมาตรฐานมีเอกภาพมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ซึ่งมีเป้าหมายของโรงเรียน คือ 1) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยยึดหลักการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2) ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ 3) ผู้เรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้ ผลิตสร้างสรรค์ผลงานใหม่ที่มีประโยชน์ 4) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมรับผิดชอบสังคมและเป็นพลเมืองที่ดี 5) โรงเรียนมีครูและบุคลากรมืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญในการใช้สื่อ นวัตกรรม 6) มีระบบการบริหารจัดการ และการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นสากล ในการตอบสนองนโยบายดังกล่าว

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการศึกษานั้น ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากการพัฒนาคนถือเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครู เข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่าง ๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จักพิจารณาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไข ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์ อยู่ตลอดเวลาจะได้รู้จัก และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวังเป้าหมาย สำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การกระทำของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น สำคัญคือ ครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้อาจเกิดขึ้นได้ ครูต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งส่วนที่ 2 นี้ประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียนและประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้ เรียน (ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา, 2550, หน้า 146)

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครูผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิด หลักปฏิบัติ ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการในการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจน การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความตระหนักและฝังรากลึกภายในตนเองและผู้อื่นอย่างยั่งยืน ตลอดไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) โดยเริ่มพัฒนาเพื่อขยายผลในปี 2554 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ.2556 ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลสถานศึกษา พบว่ามีสถานศึกษาที่ผ่านรายการประเมินเกณฑ์คุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 6,819 แห่ง ส่วนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท มีสถานศึกษาเพียง 48 แห่งที่ผ่านการประเมินเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอ เพียง จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 222 แห่ง จะเห็นได้ว่ามีจำนวนสถานศึกษาถึง 174 แห่ง ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, หน้า 10-11) และปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดการกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง การพัฒนา การปรับปรุงแก้ไข การขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการเชิงประจักษ์ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากนัก (สนั่น สุขเหลือ, 2547: 1)

ในปีการศึกษา 2560 จากการประเมินสถานศึกษาพอเพียง โรงเรียนจุมจังอุปรกรณ์เจริญเวทย์ พบว่า ยังไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน และเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีประเด็นปัญหา คือ ขาดการสนับสนุน และการเป็นผู้นำร่วมกัน ไม่มีค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไม่มีการเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ ขาดกำลังใจที่จะสนับสนุน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ทำให้เกิดปัญหากับครูผู้สอน ในความสามารถการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative – Building for Learning Management) ทำให้เกิดปัญหาด้านผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการทดสอบนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) พบว่า ผลการประเมิน PISA ต่ำกว่ามาตรฐาน และมีแนวโน้มลดลง(กระทรวงศึกษาธิการ. 2558) นอกจากนี้ยังพบปัญหาครูขาดแคลนเทคนิควิธีสอน และทักษะด้านเทคโนโลยี ควรได้รับการพัฒนาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ และรู้จักการตั้งคำถาม จากข้อมูลดังกล่าวส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ผลักดันหลักการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือ PLC นำมาพัฒนาครู ใช้เครือข่ายในสถานศึกษา และชุมชน เรียนรู้ด้วยตนเองและจากเพื่อนครู นำไปสู่การร่วมกันประเมินและแก้ปัญหาร่วมกัน หลักการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือ PLC จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาครู ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียน (ณรงค์ ชุ่มทอง. 2560)

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ ต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพ ที่มุ่งให้ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือรวมพลังกันพัฒนาวิชาชีพ

อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ในรูปแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)” โดยสมาชิกชุมชนวิชาชีพร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และภารกิจการพัฒนา ร่วมกัน สมาชิกกรมพลังเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร ลงมือปฏิบัติมาตรฐานการทำงานจริงที่อิงพื้นที่ การปฏิบัติงานมากกว่าการพัฒนาในรูปแบบอื่นที่ได้จากภายนอกห้องเรียน ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาตามแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมทางบวก แก่ครู ผู้บริหาร นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็น “คนคุณภาพ” ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการศึกษา และคุณภาพของประเทศในที่สุด นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงาน ที่คนในสถานศึกษา องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือเรียนรู้ในการวิพากษ์วิจารณ์ ร่วมสะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกันมากขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ครูสภามีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดสรรเงินอุดหนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพให้แก่เครือข่ายฯ ที่มีการรวมตัวกันทางวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ในรูปแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” การรวมตัวกันทางวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความเป็น “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ที่แท้จริง และต่อเนื่องจะทำให้เพิ่มสมรรถนะในการทำงานของทุกฝ่าย ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการเรียนการสอน การบริหารและการปฏิรูปสถานศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และความท้าทายตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้สำเร็จ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” จึงเป็นชุมชนการพัฒนาที่สมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมตัวกันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง แก่วิชาชีพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน รวมทั้งสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่สมาชิกให้สัมพันธ์กับความเป็น “ครูมืออาชีพ” อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี วงษ์ศิริ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลขอนแก่น พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประสิทธิภาพการสอนของครู หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถวัดได้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามการรับรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และจุลลี ศรีชะโคตร (2557: 88-90) ที่ได้ศึกษาเรื่องบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า บรรยากาศองค์การทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับมาก คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับน้อย คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ส่วนบรรยากาศองค์การที่มีผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่ง Maki (2001) ได้ทำการวิจัยเรื่องโรงเรียนในฐานะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยเปรียบเทียบครูในประเทศญี่ปุ่น กับครูในสหรัฐอเมริกา มีการเรียนรู้การปฏิบัติงานโดยไม่มีการแนะนำหรือชี้แจงเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้เป็นเป้าหมายที่ต้องจัดโดยมีผู้สอน การจัดองค์ประกอบการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยครูต้องจัดประสบการณ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะเรียนรู้ภาระงานของเขาในโครงสร้างที่ประกอบด้วยหน้าที่ที่หลากหลาย การที่ได้อธิบายรูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของครูเป็นกิจกรรมที่ครูจะปรับเปลี่ยนไปตามกำหนดหน้าที่ ซึ่งประสบการณ์ในหน้าที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดหน้าที่แบบผสมผสาน 2) การปฏิบัติซ้ำ ๆ 3) การนิเทศ และ 4) การทำงานปกติตามภาระหน้าที่ของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครูทั้งสองประเทศนั้น พบว่า ครูในประเทศญี่ปุ่นต้องการพัฒนาตนเอง และแก้ปัญหาเป็นเป้าหมายหลักทางการศึกษาที่สำคัญ ส่วนครูในประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวโน้มการรับรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐาน และการมีนิสัยการทำงานที่ดีเป็นเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญ จากการวิจัยยังพบอีกว่า การให้การอบรมอย่างเป็นทางการจะเป็นหลักความรู้หลักในการเรียนรู้ ภาระหน้าที่

งานแต่การเรียนรู้โดยทางตรงของผู้เรียนเองที่มีความหลากหลายในการกำหนดภาระหน้าที่เอง และจะแตกต่างกันอย่างมากกับรูปแบบการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผลการศึกษาจะให้ข้อคิดในการจัดการโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูทำให้ครูเกิดการพัฒนาขีดสมรรถนะ ซึ่งตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้นในช่วงต้นของศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ แมคเคลแลนด์ (McClelland) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่าทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกันแมคเคลแลนด์ (McClelland) จึงทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (จิระประภา อัครบวร, 2549: 58) ทำให้สถานศึกษาพอเพียงบรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2549: 29) ได้กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น หรือแก้ปัญหาของชุมชน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและอยู่ในระหว่างการหาแนวทางแก้ปัญหาได้แก่ ปัญหาสภาพเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้นำชุมชนต้องจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้กับนักเรียน ตลอดจนให้ความสำคัญในการปลูกฝังนักเรียนให้ยึดแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของตนเอง และเป็นการแก้ปัญหาของชุมชนต่อไป เมื่อนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ ก็จะทำให้ นักเรียนสามารถปรับตัว ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ถึงแม้ว่าจะเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจอย่างไร ก็ไม่สามารถส่งผลกระทบต่อนักเรียนและชุมชน จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต่างๆ พบว่ายังมีได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องที่กำลังได้รับการส่งเสริมทุกหน่วยงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ นักเรียนไม่สามารถหาแนวทางแก้ปัญหาของตนเองและท้องถิ่นโดยใช้หลักของเศรษฐกิจพอเพียงในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ผู้เกี่ยวข้องควรร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่นักเรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

จากที่มาและความสำคัญของปัญหา ในปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ จึงได้ทำวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เพื่อวิจัยรูปแบบขององค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ส่งผลถึงการพัฒนาสมรรถนะครู (Competency) ในการจัดกิจกรรมสถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์ และภาพความสำเร็จ ทำให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานสะท้อนผลลัพธ์ในเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาพอเพียงที่ดีได้ตามเกณฑ์ สถานศึกษาพอเพียงตามกระทรวงศึกษาธิการ การกำหนดไว้ทุกประการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการอย่างกว้างขวาง ต่อผู้เรียน ครู และเป็นแนวทางให้โรงเรียนอื่นที่มีบริบทคล้ายกันนำไปใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์ และที่สำคัญตอบสนองความต้องการของชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เกิดการสร้างสรรค์ชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ อย่างยั่งยืน ต่อไป

วิธีการดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในปีการศึกษา 2561 ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 – เดือนมีนาคม 2562 หรือตลอดปีการศึกษา 2561 ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. เชิญผู้เกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมาร่วมชี้แจงรายละเอียดของการทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมังอูปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เพื่อเป้าหมายและความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา ผู้รับการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาพอเพียง เป้าหมายสู่การพัฒนาสมรรถนะครู เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ภายใต้การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถาม ตามช่วงเวลาดังต่อไปนี้

1) ในวันที่ 13 เดือนมิถุนายน 2561 เก็บข้อมูลก่อนการทำการวิจัย นำแบบสอบถามความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานของครูที่เกิดจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ จำนวน 9 ฉบับ แจกให้ครูผู้สอนจำนวน 9 คน ได้รับคืน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1) ในวันที่ 1 เดือนมีนาคม 2562 ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบ ๓ ให้ครู เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จโรงเรียนจุมังอูปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 โดยเก็บข้อมูลก่อนกำหนดการสอบปลายภาคเรียนที่ 2 จำนวน 9 ฉบับ และได้รับคืนจำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2) หลังจากทำการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานของครูที่เกิดจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จดังกล่าวมาเก็บข้อมูลอีกครั้ง กระทำหลังจากนักเรียนสอบปลายภาคเรียนที่ 2 เสร็จสิ้นแล้ว ในวันที่ 25 เดือนมีนาคม 2562 จำนวน 9 ฉบับ และได้รับคืนจำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 202 ฉบับ กระทำโดยหลังจากนักเรียนสอบปลายภาคเรียนที่ 2 เสร็จสิ้นแล้ว และในวันที่ 25 เดือนมีนาคม 2562 จึงนำแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 202 ฉบับ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 100

4. เมื่อผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืน ทำการตรวจสอบ พบว่า ได้รับแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับที่สมบูรณ์ครบทุกฉบับ จำนวน 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ให้คะแนนตามน้ำหนัก แต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

6. นำผลการคำนวณมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมังอูปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561

ผลการวิจัย พบว่า ครูเห็นด้วยกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 มีระดับปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.84 และค่า (S.D) เท่ากับ 0.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1.ปัจจัยผู้บริหารให้ครูมีการศึกษานอมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วางแผนขับเคลื่อน บูรณาการการบริหารหลักสูตรบริหารจัดการเรียนรู้ วางแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ข้อ 2. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีแผนงานโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ ข้อ 5.ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาล และประชาธิปไตยในกระบวนการตัดสินใจร่วมกับครูเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายนโยบายระดับชาติและระดับพื้นที่ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีกระบวนการสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการองค์ความรู้ในการดำเนินการเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกัน นั้น แสดงว่า ครูมีความเข้าใจ และยอมรับวิธีการบริหารและการขับเคลื่อนพัฒนาสมรรถนะครูโดยใช้ปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และมีความเข้าใจถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตนในการเป็นส่วนหนึ่งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดภายในโรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ และสามารถนำความรู้ความสามารถของตนออกมาใช้เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 มีปัจจัยที่เหมาะสมที่ทำให้ครูเห็นด้วยว่ารูปแบบดังกล่าว จะทำให้เกิดการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นรูปแบบที่พัฒนาสมรรถนะครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง เกิดผลลัพธ์และภาพความสำเร็จตามการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ปี 2554 กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทำให้ผู้บริหารเข้าถึง เข้าใจ และพัฒนาการสนับสนุนรวมถึงการเป็นผู้นำร่วมกับครูโดยมุ่งเน้นให้ครูนอมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาวางแผนขั้นตอนบูรณาการการบริหารหลักสูตร วางแผนปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีแผนงาน ดำเนินการที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจเป็นหลักประชาธิปไตย เพื่อสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน วางนโยบายและแนวทางปฏิบัติให้เข้าถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้ ภายใต้บริบทจุมจัง ภายใต้การขับเคลื่อนการจัดการองค์ความรู้ร่วมกัน (Knowledge Management : KM) มีการออกแบบนวัตกรรม ทั้งเป็นเทคนิคสำคัญและเทคนิคการสอน ลงสู่กิจกรรมที่หลากหลาย และการวิจัยขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียน เกิดแรงจูงใจจากการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ให้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ลงสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม และมาสรุปผลการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลส่งผลให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างและคุณค่าในการปฏิบัติตัวตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เกิดความรักความศรัทธาภูมิใจในการจัดการสถานศึกษาพอเพียง ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนเพื่อลูกหลานอย่างยั่งยืนสืบต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ทองทวีงยศ (2560: 22) ที่ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียน ร่วมกันเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และนำมาถ่ายทอดซึ่งกันและกัน เพื่อนำความรู้ ความคิดที่เกิดขึ้นใหม่มาพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Hord H.M. (2008: 8) ที่ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional learning community) ไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีความหมายในตัวเองหมายถึง โรงเรียนที่ดึงเอาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพมาเรียนรู้ร่วมกันภายใต้สังคมที่สร้างขึ้นและ

ได้รับการสนับสนุนครูและผู้บริหารได้รับการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นและเข้มข้นมากขึ้นทำให้ผู้เข้าร่วมมีปฏิสัมพันธ์กันเกิดการทดสอบแนวความคิดเกิดความท้าทายในการสรุปและแปลความหมายและแลกเปลี่ยนข้อมูลใหม่ ๆ ซึ่งกันและกันเมื่อคนหนึ่งเรียนรู้เอง (ทั้งจากหนังสือบทความหรือวิดีโอ) ถือว่าเป็นแหล่งความรู้และความคิดใหม่ ๆ และเมื่อความรู้ดังกล่าว ได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกันเพื่อจะเกิดความรู้และความเชี่ยวชาญหลายเท่าตัวก่อนจะนำไปทดสอบหาประสบการณ์ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพก่อให้เกิดการกระตุ้นมากขึ้น สอดคล้องกับวีโรจน์ สารัตนะ (2544: 11) ได้กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง องค์กรที่สมาชิกในองค์กรมีความตื่นตัวและมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มที่จะสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์กร มีความสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกในองค์กร โดยภาพรวมจะเป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาความเป็นไปได้ และโอกาสเพื่อการพัฒนา เพื่อความเติบโต และเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่ง DuFour (2004: 6 – 11) ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นการรวมตัวของบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรวิชาชีพ ที่มีเป้าหมายชัดเจนในการรวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติการกิจ หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโรงเรียน (School culture) สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555: 139) ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษาทำงานร่วมกันในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น อยู่ที่ว่า การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงานของครู นักการศึกษา ยัง สอดคล้องกับฉัตรชัย ทองเจริญ (2556: 41) ที่ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) คือ การที่บุคคลในโรงเรียนที่สนใจแสวงหาความรู้ ถ่ายทอด สร้างความรู้ และใช้ประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจใหม่ ๆ รวมทั้งบริหารจัดการและสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลภายในโรงเรียน เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับบุคคล และการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การสรรหาถ่ายโอนองค์ความรู้ และบุคลากรในโรงเรียนต่างเรียนรู้วิธีเรียนรู้ด้วยกันอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ ญัฐิกา นครสูงเนิน (2556: 49 – 50) ได้สรุปความหมายของคำว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไว้ว่าเป็น การรวมตัวของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนอื่น ๆ และนักเรียน ในการทำกิจกรรมหรือการดำเนินการเพื่อเป้าหมายของ “การเรียนรู้” มีวัฒนธรรมองค์กรที่มีความร่วมมือ มีการทำงานเป็นทีม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีระบบสื่อสารที่ตระหว่างสมาชิก โดยการรวมตัวกันทำอย่างกระตือรือร้น และต่อเนื่อง โดยสมาชิกในชุมชนเกิดแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ในการร่วมกิจกรรมเพราะได้รับอิสระในการคิด ทำงาน และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ตามความต้องการที่แท้จริงของตนเองและองค์กร ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามที่ Hord (อ้างถึงในวาสนา ทองทวีชัยยศ, 2560: 25) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1) การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านนโยบายการปฏิบัติ การตัดสินใจร่วมกันหรือการปรับปรุงโรงเรียน สนับสนุนให้เพื่อร่วมงานมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ผู้บริหารสนับสนุนครูในการพัฒนาวิชาชีพและเพิ่มพูนความรู้ 2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันเกี่ยวกับด้านการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนและโรงเรียนมีคุณภาพ 3) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง ผู้บริหารและครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีหลักสูตรที่ทันสมัย มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ทราบความต้องการของนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน และนักเรียน 4) การมีเงื่อนไข ที่สนับสนุน หมายถึง ผู้บริหารต้องสร้างเงื่อนไขให้ครูผู้สอนมีกำลังใจ มีการยกย่องชมเชย มีการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครูมีความคิดสร้างสรรค์ มีวัฒนธรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนที่สูงขึ้น 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล หมายถึง ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องลดช่องว่างระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน ครูต้องสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทพร บุญรักษา (อ้างถึงใน วาสนา ทองทวีงยศ, 2560: 35 - 36) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน จำนวน 6 ปัจจัย และปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนได้การจัดโครงสร้างที่สะดวกคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การจัดให้มีระบบติดต่อประสานงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การจัดโครงสร้างของงานให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ของแต่ละบุคคล การจัดระบบการให้ความดี ความชอบ 2) ปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้อย่างกระชับ และชัดเจน การกำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และ พันธกิจ การประเมินผลการดำเนินงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของครู และผู้ที่เกี่ยวข้องและนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การโดยให้ครูให้ความร่วมมือร่วมใจกับตนเองในการดำเนินงานให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ และผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ 4) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง การมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี มีการสร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีต่อสมาชิก มีการทำงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมแรง มีความเอื้ออาทรและจริงใจ ความเป็นสถานศึกษาและหมู่คณะ 5) ปัจจัยด้านการจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารให้ความไว้วางใจ การให้เกียรติยอมรับ การส่งเสริมความก้าวหน้าโอกาสในการพัฒนาตนเอง การให้ความเป็นอิสระการกล่าวคำ ยกย่อง ชมเชย การมอบหมายงานที่ท้าทาย การส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีเป้าหมาย ทิศทางที่ชัดเจน 6) ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท การทำงานของครู ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนการแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ การพัฒนาครูและทีมงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับ ดลนภา วงษ์ศิริ, (อ้างถึงใน วาสนา ทองทวีงยศ, 2560: 37 - 38) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประสิทธิภาพการสอนของครู หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถวัดได้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามการรับรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากแบบสอบถามประสิทธิภาพการสอนของครูตามแนวคิดของ บอริช (Borich; อ้างถึงใน วาสนา ทองทวีงยศ, 2560: 37 - 38) ซึ่งประเมินจากพฤติกรรมหลัก 5 ด้าน คือ 1) การสร้างความชัดเจนในบทเรียน หมายถึง การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ขอบข่ายของเนื้อหาก่อนทำการสอน การนำนักเรียนเข้าสู่ूमในทัศน์ใหม่ การตรวจสอบงานและความรู้เดิมของนักเรียน การให้คำแนะนำในการเรียนแก่นักเรียนอย่างชัดเจน การรู้ความสามารถของนักเรียน และสอนนักเรียนตามความสามารถที่มีอยู่ การยกตัวอย่าง แสดงภาพประกอบและการสาธิต การทบทวนและสรุปบทเรียน 2) การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย หมายถึง การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์สร้างความสนใจในการเรียน การแสดงความกระตือรือร้นและควมมีชีวิตชีวาในการสนทนาการใช้รางวัล และสิ่งเสริมแรงต่าง ๆ การใช้คำถามและปัญหาที่หลากหลายรูปแบบและการให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็น 3) การแสดงความใส่ใจในงานสอน หมายถึง การพัฒนาหน่วยการเรียนหรือแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการในด้านการบริหารหรืองานธุรการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่มีผลต่องานการสอนที่ปฏิบัติอยู่ การหยุดหรือห้ามปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในขณะที่สอน การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดดวงจรการทบทวนการแจ้งผลการเรียนและการทดสอบที่

เป็นระบบแน่นอน 4) การทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ หมายถึง การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับในโอกาสที่เหมาะสม การใช้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม การให้คำชมเชยที่มีความหมายการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน 5) การส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ หมายถึง การกำหนดเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการสอนที่สอดคล้องกับลำดับขั้นการเรียนรู้ การให้คำตอบที่ถูกต้องแก่นักเรียนที่ตอบถูกบางส่วน ตอบถูกแต่ไม่แน่ใจ และตอบไม่ถูก การจัดแบ่งเนื้อหา การเรียนรู้เป็นส่วนย่อย ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน เป็นรายบุคคล การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาใหม่ให้น้อยลงและง่ายต่อการเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครูส หลุยส์ และบริค, (Kruse Louis & Bryk, 1995: 23 – 42); ดาร์ลิง-แฮมมอนด์ (Darling-Hammond); ริชาร์ด ดูโฟร์ (Richard DuFour) และ ปริญญา มีสุข (อ้างถึงในปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล, 2557: 293) ที่มุ่งการแบ่งปันแนวปฏิบัติ ส่วนบุคคลในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นแบบอย่างกับครูอื่น ๆ และเน้นที่ผลลัพธ์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาร์ลิง-แฮมมอนด์ (Darling-Hammond, 1996: 198 - 200); ชาฟฟีโร และเลไวน์ (Shapiro & Levine); มาร์ควาร์ดท์, (Marquardt); เซ็ง เก (Sengé); ไรเอล และฟุลตัน, (Riel & Fulton); และปริญญา มีสุข (อ้างถึงในปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล, 2557: 293) ในด้านการสะสมความรู้ การสร้างความสามารถของบุคคลให้มีความรอบรู้และ มีความตระหนักในสิ่งที่ตนรูรวมทั้งส่วนที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม มีผลเชื่อมโยงกับการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ ดลนภา วงษ์ศิริ (2556: บทความย่อ) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า 1) การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ ใช้ความรู้และด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ตามลำดับ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนการเป็นผู้นำร่วมกัน 2) การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูในโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน และด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน มีประสิทธิภาพ และด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557: 127) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา เป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา และศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับครูประถมศึกษาในด้านสมรรถนะเชิงวิชาชีพครู 4 สมรรถนะ พบว่า การพัฒนาตนเอง การ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง หลังการทดลองใช้ รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีค่าคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนการทำงานเป็น ทีม หลังการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีค่าคะแนนสูง กว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาจากระดับมาก เพิ่มไปอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครู ประถมศึกษาในด้านทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ทักษะ พบว่า ทักษะด้านการเรียนรู้

และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีหลังการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับครูประถมศึกษาที่มีค่าคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับครูประถมศึกษา จากระดับปานกลาง เพิ่มไปอยู่ในระดับมาก ส่วนทักษะชีวิตและอาชีพ หลัง การทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาที่มีค่าคะแนนทักษะชีวิต และอาชีพ สูงกว่าก่อน การทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก 3) ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับครูประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาจึงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและสอดคล้องกับพินิจคุณธรรม แซ่จัน และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561: 44 - 45) ได้กล่าวถึง ผลการวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง เนื่องจากการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบนโยบายมีเป้าหมายสำคัญ คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าทรัพย์สินต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ และความเป็นไทยการจะปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เด็กและเยาวชนไทยผ่านระบบการศึกษาซึ่งเป็นมิติใหม่ให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มิใช่เป็นนโยบายตามกระแสนิยมจะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น สถานศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้นั้น สถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการกำหนดทิศทางและความสำเร็จอันเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนตั้งไว้ คณะครูและนักเรียนจะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานและโครงการที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหรือมอบหมาย เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ร่วมกัน แต่พบว่า สถานศึกษายังมีปัญหการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญ คือ ขาดการกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาอย่างจริงจัง การดำเนินงานตามแผนไปสู่การจัดการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ขาดการติดตามและประเมินผลหรือมีการดำเนินงานแต่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้การพัฒนาการปรับปรุงแก้ไข การขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มี การดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มากนัก ซึ่งผู้วิจัยมีความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ แต่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจึงได้สร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดกับบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน รวมถึงนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ได้รับรู้ และเข้าใจถึงคุณค่าของความเป็นสถานศึกษาพอเพียง โดยกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาอย่างจริงจัง อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล โดยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เช่น ก่อตั้งศูนย์แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นสถานศึกษาพอเพียงแก่โรงเรียนอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมถึงทั้งนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน ด้วยความมุ่งมั่นที่ต้องการให้สถานศึกษาเปรียบดั่งบ้านที่อบอุ่นของนักเรียน ของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ที่จะทำให้พวกเขามีความสุข มีความหวังในการดำเนินชีวิตได้อยู่ในครรลองครองธรรม มีชีวิตที่เรียนรู้การพึ่งตนเองได้ มีความพอเพียง พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง มีสติปัญญานำด้วยคุณธรรมนำความรู้ สามารถดำเนินชีวิตได้ ด้วยการเรียนรู้การพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วยการมีความพร้อมที่จะอยู่ใน

สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะสามารถบรรลุผลให้โรงเรียนจุมจังอุปรกรณ์เจริญเวทย์ได้เป็นสถานศึกษาพอเพียงอย่างแท้จริง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561

จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นสมรรถนะระดับปฏิบัติงานของครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 หลังการวิจัยสูงกว่าก่อนการวิจัย นั้นแสดงว่า หลังจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุปรกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เน้นให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เน้นการพัฒนาสมรรถนะครูทั้ง 6 ด้าน ขับเคลื่อนการปฏิบัติสู่การพัฒนาผู้เรียนด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยประเด็นหลักที่ครูได้สะท้อนความคิดเห็นในระดับการปฏิบัติงาน คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่งผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันหลังการวิจัยครูมีระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานสูงกว่าก่อนการวิจัย สูงกว่าก่อนการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องมาจาก สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู ที่เกิดจากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อจัดกิจกรรมสถานศึกษาพอเพียงนั้น ทำให้ครูสามารถบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในการสร้างหลักสูตร ประเมินหลักสูตร กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย รวมถึงหลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา และผลลัพธ์และภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีการพัฒนาทักษะชีวิต ดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งสมรรถนะครูสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบบูรณาการระหว่างสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชนอย่างมีความสัมพันธ์ที่ดีให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับค่านิยมที่พึงงาม โดยครูสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในห้อง นอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียนอย่างมีเหตุ มีผล มีความพอดี พอประมาณ ภายใต้อารมณ์รักสามัคคี แบบกัลยาณมิตรภายใต้ภูมิคุ้มกันที่ดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาข้อตกลงโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือของทิศทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สถานศึกษาพอเพียง ในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพบปัญหาของการขับเคลื่อนผลลัพธ์และภาพความสำเร็จที่เกิดกับผู้เรียน ครูมีสมรรถนะในการวิเคราะห์ และการวิจัยพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเริ่มจากการสำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบนวัตกรรมการศึกษาเพื่อวิจัยในชั้นเรียน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เกิดจากการถ่ายทอดจากสิ่งที่ได้จากปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มีการประมวลผล สรุปผลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา จัดทำแผนการวิจัย ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักวิชาการ ดำเนินการวิจัย ไปใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ครูมีวุฒิภาวะเหมาะสมกับคำว่า “ครู” เห็นคุณค่าให้ความสำคัญกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานกับคนอื่น มีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ตนเอง มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และสิ่งสำคัญการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้จริง มีประสบการณ์จริง บรรลุคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทุกด้าน คือ ผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของ

ผู้เรียนของสถานศึกษาพอเพียง ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ครั้งที่ 2 (พ.ศ.2552- 2561) พยายามที่จะแก้ปัญหาในด้านการพัฒนาคุณภาพครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่สำคัญของการศึกษา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ให้ความรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้สามารถสื่อสารความคิด แก้ปัญหาใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย รักชาติ (วิจารณ์ พานิช. 2555: 134 – 135) การพัฒนาครูจึงเป็นทั้งการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทั้งสมรรถนะเชิงวิชาชีพครู และพัฒนาผู้เรียนไปในเวลาเดียวกัน การสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อสังคมได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความพร้อมโดยการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจากความร่วมมือในการทำงาน เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู (Darling-Hammond. 1999: online) ซึ่งสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒผล (2557: 284) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และครูกลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 12 คน จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ทำการทดลองในปี 2556 ภาคเรียนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการสอน แบบประเมินตนเอง สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัย พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้การคิด แบบปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น และผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรลักษณ์ ชูกำเนิด (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและ รุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 9) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียน ในประเทศไทย พบว่าการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ดังนี้ วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน นอกจากนี้อาริสา ทองทวี (2553: 91) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของ ข้าราชการครูสายงานการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูสายผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีความจำเป็นมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับจันทรา ครบแคล้ว (2554: 163) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สมรรถนะครูประจำสายงานของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนสมรรถนะหลัก ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู การทำงานเป็นทีม การบริการที่ดีการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ อนุสรฯ สุวรรณวงศ์. (2559: 163) ได้วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย พบว่า คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน 2) การร่วมเรียนรู้และร่วมมือร่วมพลัง 3) มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การสะท้อนผลการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และ 5) ภาวะผู้นำร่วมทางการบริหาร อีกทั้งยังได้สรุปไว้เป็นแนวคิดว่า ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการเพื่อสร้างครูผู้นำ การพัฒนาวัฒนธรรม ของโรงเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมกาลยามมิตรทางวิชาการ และการพัฒนาทางวิชาชีพของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและ รุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 10) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า ชุมชนแห่งความสุขนั้นอยู่บนพื้นฐานจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเชิงคุณธรรม คุณงามความดี ความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน ร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ มีเจตคติเชิงบวกของครูต่อการศึกษา และนักเรียนมีวิทยสัมพันธ์ต่อกันเป็นกลุ่มที่เหนียวแน่นจากภายในปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต มีศรัทธาร่วม ยึดหลักพรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา อยู่ร่วมกันแบบสังฆะ ถือศีล หรือหลักปฏิบัติร่วมกัน ชุมชนแบบมีวินัยเชิงบวกเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปกับวิถีชีวิตของตนเองและวิถีชีวิตชุมชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ทุกคน มีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นของตน เป็นวิถีแห่งอิสรภาพยึดความสามารถและสร้างพื้นที่ปลอดภัยใช้อำนาจกดดันต่าง ๆ ซึ่ง สุวรรรัตน์ รักศีล (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและรุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 10) กล่าวว่าองค์กรหรือหน่วยงานที่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนหรือทีมงานมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง และทำงานร่วมกันโดยนำความรู้ความสามารถ รวมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยนั้นพัฒนาตนเองและองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรหรือหน่วยงานกำหนดไว้และสอดคล้องกับ จรัส อติวิทยากรณ์ (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและ รุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 11) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ร่วมเป็นกระบวนการขับเคลื่อน ให้มีชีวิตยืนยาว ผู้คนเข้าใจชัดเจน มีความเพียรพยายามร่วมกันที่จะให้วิสัยทัศน์บังเกิด มีการสื่อสาร มีความรู้สึกผูกพัน มีความตื่นต่อน้อย่างเห็นได้ชัด การคิดในเชิงระบบจะมีส่วนสนับสนุนวิสัยทัศน์ร่วมให้เป็นจริงได้ โดยอาศัยกระบวนการของการสืบค้นและการคิดใคร่ครวญของแบบแผนความคิด (Mental Models) เข้าร่วมด้วย ทำให้เขาเชื่อมั่นได้ว่าตนมีส่วนสร้างอนาคตเช่นนั้นให้เป็นจริงได้ นอกจากนี้ R. DuFour, R. Eaker and T. Many. (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดี และรุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 11) ได้กล่าวว่าวิสัยทัศน์ร่วมหรือการสานวิสัยทัศน์ จะทำให้พนักงานหรือองค์กรพร้อมที่จะรุกไปข้างหน้า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จ หรือยิ่งใหญ่ได้โดยการปราศจากวิสัยทัศน์ ซึ่งเป็นตัวโน้มน้าวให้ทุกคนร่วมกันทำให้สิ่งที่มีจุดหมายเดียวกัน วิสัยทัศน์สามารถจะขึ้นำการคิดและการวางแผนเชิงกลยุทธ์เช่นเดียวกับการนำไปสู่กลยุทธ์และวิธีปฏิบัติอันหลากหลาย สำหรับการก้าวไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์ องค์กรเป็นเสมือนสิ่งมีชีวิต ไม่ใช่เครื่องจักรกลจำเป็นต้องมีจิตสำนึกในความเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร โดยรวมมีวัตถุประสงค์ เป็นพื้นฐาน และมีวิสัยทัศน์เป็นตัวกระตุ้นทำให้องค์กรมีพลังและมีชีวิตชีวาที่จะพัฒนาผลผลิต ต่าง ๆ การเรียนรู้จึงต้องเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับ S. M. Hord (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและ รุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 11) ได้ศึกษาเกี่ยวกับชุมชนการพัฒนาการสอนของครูจากบทเรียน Cincinnati and Philadelphia พบว่า การเรียนรู้ชุมชนขนาดเล็กที่ช่วยให้ครูผู้สอนรู้สึกว่าการเรียนมีความปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีโอกาสได้ติดต่อสื่อสารพูดคุยและทำงานร่วมกัน กับเพื่อนครู ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดริเริ่ม การอ่านออกเขียนได้ทำให้

การเรียนรู้ของชุมชนขนาดเล็กมีความเข้มแข็งมาก สอดคล้องกับ M. Senge (อ้างถึงใน ปราณี ไชยภักดีและ รุ่งชัชดา เวหะชาติ, (2561: 11) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้อำนวยความสะดวกและครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนที่มีลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีองค์ประกอบ คือ วิสัยทัศน์ร่วมและข้อตกลงร่วม ผู้นำร่วมและผู้นำสนับสนุนการเรียนรู้ การเสริมสร้างศักยภาพร่วมกัน การวัดและประเมินผลด้วยความรับผิดชอบ ครูในโรงเรียนที่มีลักษณะชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ นักสื่อสาร นักสร้างความร่วมมือ พี่เลี้ยง ผู้ฝึกสอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้เสริมสร้างศักยภาพ และผู้ประสานงาน อีกทั้งยัง สอดคล้องกับ ปราณี ไชยภักดี และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2) เปรียบเทียบการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) จำนวน 297 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .921 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านพบว่า ชุมชนก็เลยถดถอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5) ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2555: 59) ได้กล่าวถึง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC ว่ามี วรรณกรรมทางการศึกษาจากการวิจัยหรือโครงการศึกษาต่าง ๆ สามารถเรียบเรียงสรุปเป็นความหมายของ PLC คือ การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ได้กล่าวว่า PLC เป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” ลด “ความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียนในการทำงาน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนหรืองานวิชาการโรงเรียน การมีคุณค่าร่วมและวิสัยทัศน์ร่วมกันไปถึงการเรียนรู้ร่วมกันและการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ อย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน การรวมตัวในรูปแบบนี้เป็นเหมือนแรงผลักดัน โดยอาศัยความต้องการและความสนใจของ สมาชิกใน PLC เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ สู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลักการพัฒนาวิชาชีพให้เป็น “ครูเพื่อศิษย์” โดยมองว่าเป็น “ศิษย์ของเรา” มากกว่ามองว่า “ศิษย์ของฉัน” และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจาก “การเรียนรู้ ของครู” เป็นตัวตั้งต้น เรียนรู้ที่จะมองเห็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อผู้เรียน เป็นสำคัญ ดังนั้นปัจจัยชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาสมรรถนะระดับการปฏิบัติงานครู ให้ครูสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระวิชา บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 31-38) ดังนี้ 1) สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ครูมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบ การเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีและการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลสูงสุด 2) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ครูมีความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมการพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิตความเป็น ประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ 3) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้น เรียน (Classroom Management) หมายถึง ครูมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 4) สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ครูมีความสามารถในการทำความเข้าใจแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยรวบรวมประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้องหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ 5) สมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง ครูมีคุณลักษณะและ พฤติกรรมของครู ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ 6) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative – Building for Learning Management) หมายถึง ครูมีการประสานความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครองชุมชนและ องค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูมีสมรรถนะสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ พิชามณัฐ แซ่จัน และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของครู ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ของครอนบาค เท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที-เทส การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีเซฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง โดยโรงเรียนมีการปฏิบัติระดับมากในด้านการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และพบว่า ครูที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนครูที่มีอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพอารีย์ และ

มารุต พัฒผล (2557: 284) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษาและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา วิธิดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ครูกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และครูกลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 12 คน จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ทำการทดลองในปี 2556 ภาคเรียนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการสอน แบบประเมินตนเอง สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัย พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้การคิด แบบปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลอง ใช้รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น และผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดลนภา วงษ์ศิริ (2556: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า 1) การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้และด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุนตามลำดับ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนการเป็นผู้นำร่วมกัน 2) การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูในโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานสอน และด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน มีประสิทธิภาพ และด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียนตามลำดับ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย 3) การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิเศษ เกษวงค์ (2556: บทคัดย่อ) การนำเสนอแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อสร้างแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 2) เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 3) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) การสร้างจุดเริ่มต้นแห่งความร่วมมือร่วมใจ เช่น ส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดให้ครูมีการเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน เช่น การนำประเด็นปัญหาจากการ

ปฏิบัติงานของครูมาพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างกัน 3) ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การส่งเสริมให้มีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย 4) การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านค่านิยม และปทัสถาน เช่น กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และ 5) การสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในการทำงาน เช่น การส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกันของครู โดยแนวทางทั้ง 5 มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทุกรายการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในครั้งนี้ได้เกิดภาพความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาได้ขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จโรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 เป็นเป้าหมายคุณภาพการศึกษาที่ตอบสนองนโยบายระดับชาติ และระดับพื้นที่ที่มีต่อสถานศึกษาพอเพียง ที่มุ่งเน้นปัจจัยที่มีองค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ได้แก่ การสนับสนุน และการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลในการพัฒนาสมรรถนะครู ในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน การมีภาวะผู้นำครู รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่งผลถึงผลลัพธ์ภาพความสำเร็จของผู้เรียน คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ อย่างสอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ อีกทั้งรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ ดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐาน การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้น สามารถปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอย่างรู้เท่าทัน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง

ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.65 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ1. ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้น เฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป ข้อ2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง เพิ่มขึ้นมากกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา และ ข้อ 3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษากำหนด ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 ส่งผลให้ผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง เกิดความพึงพอใจที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อันเนื่องมาจากความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการ และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จใน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามมาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้เรียนปฏิบัติตนมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บรรลุผลลัพท์ และภาพความสำเร็จในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระราชทานให้คนไทยใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดสมดุลในชีวิตในครอบครัว ในโรงเรียน ในประเทศ โดยตั้งสมมติฐานที่ว่าทุกสิ่งอนิจจัง ทุกสิ่งเปลี่ยนแปลง ทั้งปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงมาจาก นอกประเทศกับในประเทศ นอกโรงเรียนกับในโรงเรียน นอกครอบครัวกับในครอบครัวแล้วทรงชี้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลกระทบ 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และทางวัฒนธรรม (เกษม วัฒนชัย, 2558: ออนไลน์) และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถปรับไปตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเทศมุ่งไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน (พรทิพย์ บรรเทา, 2556: 374) ซึ่งสอดคล้องกับเมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล. (2560: 214) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: แนวทางสำหรับครูไว้ในบทความวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและแนวทางปฏิบัติสำหรับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู เพื่อให้ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติได้ขับเคลื่อนแนวคิดทางการศึกษานี้ มาสู่ห้องเรียน และปรับบทบาทการทำงานของตนอย่างสอดคล้องกับสาระสำคัญของบทความ ได้แก่ 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพมีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ผ่านการอภิปรายสะท้อนคิดตามหลักวิชาการ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ได้ตามมา คือ ครูมีความรู้ในเนื้อหาเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการวัดประเมินผล ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) แนวทางปฏิบัติสำหรับครูที่ต้องการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การตั้งเป้าหมายแบบ SMART ได้แก่ เป็นเป้าหมายที่เจาะจง (specific : s) สามารถวัดได้ (measurable : M) สามารถทำได้จริง (attainable : A) มุ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (result-oriented) และมีกรอบเวลาที่ชัดเจน (time bound: T) และกระบวนการสอนงานแบบพี่เลี้ยง 3) องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูมีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 3.1) ชุมชนกัลยาณมิตร 3.2) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 3.3) การมีภาวะผู้นำ 3.4) การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ และ 3.5) การมีพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน และ 4) เป้าหมายหลักที่สำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู คือ การพัฒนาให้นักเรียนให้มีความรู้ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับสุพรรณษา ทองเปลว (2554: 27) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกในงานที่ทำด้วยความเต็มใจหรือพอใจในทางบวกที่ส่งผลต่อทัศนคติที่ดี ในการทำงานและได้รับการตอบสนองทางอารมณ์ของบุคคลที่แสดงออกเมื่อได้รับผลตอบแทนที่แตกต่าง ซึ่งรางวัลหรือผลตอบแทนเหล่านั้นเป็นสาเหตุของความพึงพอใจในการทำงาน มีความเสียสละ อุทิศตนมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานส่งผลให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และความก้าวหน้าในองค์การ ซึ่งปริญดา หอมสวัสดิ์ (2555: 51) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านวิชาการ หลักสูตร ด้านบุคลากร คุณภาพ ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อที่เด็กจะได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญาตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตลอดไปและวันเพ็ญ ฐปอินทร์ (2556: 26) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแรงจูงใจเกิดจากระบวนการเบื้องต้นของมนุษย์ที่มีความต้องการตาม เป้าหมายที่ต้องการแล้วแรงขับหรือแรงจูงใจนั้นจะลดลงหรือหายไป รวมไปถึงทำให้ความต้องการนั้นหมดตามไป ด้วย แต่จะเกิดความต้องการใหม่ เมื่อมีสิ่งเร้าใหม่ที่มีความสำคัญมากกว่าสำหรับบุคคลนั้นขึ้นมาทดแทนเป็นเช่นนี้ เรื่อยไป เท่าที่มนุษย์มีความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการ อี อาร์ จี (E R G Theory) จำเนียร พลหาญ (2553: 117) กล่าวว่า Clayton Alderfer ชาวอเมริกาได้กำหนดทฤษฎีขึ้นซึ่งมีพื้นฐานจากทฤษฎีความต้องการของ Maslow โดย Alderfer สรุปความต้องการของมนุษย์แบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ 1) ความต้องการในการอยู่รอด (Existence needs: E) เป็นความต้องการในระดับต่ำประกอบด้วยความต้องการขั้นพื้นฐานทางกายภาพ และต้องการดำรงอยู่อย่างปลอดภัย 2) ความต้องการสัมพันธ์ (Relatedness needs: R) เป็นความต้องการทางสังคมที่ต้องการติดต่อสัมพันธ์ สื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งเป็นความต้องการที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น ต้องการความรักการยอมรับในสังคม ตลอดจนการได้รับการยกย่อง มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับ 3) ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth needs: G) เป็นความต้องการที่จะเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังตามที่ตั้งใจไว้ซึ่งสอดคล้องกับ สมุทธ ชำนาญ (2556: 268-294) กล่าวถึง กลุ่มทฤษฎีที่เน้นการศึกษาเนื้อหา (Contents theories) เป็นกลุ่มที่ ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ จึงมีการเรียกชื่อหนึ่งว่า ทฤษฎีที่เน้นความต้องการ (Need theories of work motivation) เป็นทฤษฎีที่มุ่งศึกษาเพื่อหาคำตอบของมนุษย์แต่ละคนมีความต้องการอะไรตลอดจนมีความต้องการอยู่ในระดับใด ทฤษฎีที่เน้นการตอบสนองความต้องการของมนุษย์มีการนำเสนอไว้หลากหลาย ส่วนทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน คือ ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการ ความปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belonging and love needs) ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Esteem needs) และความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง (Self-actualization needs) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุข ธรรมสุนทร (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะ ผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 โดยรวม และราย ด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับบุษกร วงศ์สุวรรณ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดยโสธร ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจในความสำเร็จในการทำงานด้านความพึงพอใจในหน้าที่รับผิดชอบ ด้านความพึงพอใจในตำแหน่งงาน ด้านความพึงพอใจในการปกครองของผู้บังคับบัญชา ด้านความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานด้านความพึงพอใจในรายได้และสวัสดิการ ด้านความพึงพอใจในความมั่นคงปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ ได้เกิด ความพึงพอใจต่อผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เป็นอย่างยิ่ง รวมถึงสร้าง ความภาคภูมิใจให้กับผู้วิจัยได้มีแรงผลักดัน มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีอาชีพ ขับเคลื่อนการบริหารพัฒนาด้วย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดผลลัพธ์และภาพความสำเร็จในการพัฒนาให้โรงเรียนจุมจังอุปกรณ เจริญเวทย์ เป็นสถานศึกษาพอเพียง เกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้น ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม และผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม และที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้กับการศึกษาพัฒนาตนเองด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้มาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ผลของการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 ในครั้งนี้ ทำให้เกิดผลงานแห่งความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เพราะได้ขับเคลื่อนพัฒนาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียง และได้ขอรับการประเมินสถานศึกษาพอเพียง และผลของการพัฒนาโรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ได้รับรางวัลสถานศึกษาพอเพียงระดับชาติ ปีการศึกษา 2561 นอกจากนั้นยังสามารถก่อตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงได้สำเร็จเป็นรูปธรรม ครบถ้วนของความเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต ทั้งด้านเกษตรกรรมการเพาะปลูก ทำนาปลูกข้าวไร่สารพิษด้วยพันธุ์พื้นเมืองที่สามารถใช้ข้าวในโครงการอาหารกลางวันของนักเรียน การอนุรักษ์ป่าอย่างนาสร้างระบบนิเวศน์ การเลี้ยงสัตว์ เช่น หมูป่าในสวนป่า เลี้ยงไก่ไข่ และปลา อีกทั้งยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด มีธนาคารขยะ โดยปลูกฝังให้นักเรียนสามารถแยกขยะ และจัดการกับขยะ ได้อย่างวิธี และถูกต้อง นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ดูงานของสถานศึกษาอื่น ๆ ของหน่วยงานองค์กรอื่น ๆ ที่สนใจ เช่น สหกรณ์การเกษตร อำเภอภูผินารายณ์ ที่ได้มาเยี่ยมชม และแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนพอเพียง ดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการปลูกฝังคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับผู้เรียนเพื่อขยายผลให้เกิดประโยชน์ ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติให้อยู่คู่สังคมไทยอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียนจุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 นั้นผู้บริหารควรจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูที่ปฏิบัติงานสถานศึกษาพอเพียง เข้าถึง เข้าใจร่วมกันพัฒนา ศึกษา นำอ้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชา เป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวหัวใจกับความหมายของคำว่า “ครู” ทำให้ครูเกิดสิ่งสนับสนุนจาก 2 ด้าน คือ เต็มใจพัฒนาสมรรถนะครู และปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ริเริ่มสร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ และแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน โดยเปิดโอกาสให้ครูวางแผน ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ ผู้เรียน ครู โรงเรียน และชุมชน ให้บรรลุเป้าหมายเชิงนโยบายระดับชาติ ระดับพื้นที่ และความต้องการของชุมชนในระดับพื้นที่บริการอย่างยั่งยืน ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้

(PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียน
จุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 ในการจัดการโครงสร้างการบริหารงานที่สามารถทำงานแบบ
บูรณาการ สามารถร่วมกันทำงานได้อย่างสะดวก คล่องตัวการมอบหมายงาน และความรับผิดชอบตาม
โครงสร้างการบริหาร โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของบุคลากรเป็นหลัก

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู โดยปัจจัยชุมชนแห่งการเรียนรู้
(PLC) เพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาพอเพียง ที่มีต่อผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ โรงเรียน
จุมจังอุกรณ์เจริญเวทย์ ปีการศึกษา 2561 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลหลักที่จะนำภาวะผู้นำทางวิชาการ
บริหารจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management : KM) บริหารความเสี่ยง (Risk Management) ขับเคลื่อน
การเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาพอเพียง ภายใต้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และบูรณาการการมีส่วนร่วม
ร่วมทุกภาคส่วน สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่น ไปสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ และได้ตามมาตรฐานการศึกษาระดับสากล ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลถึงประสิทธิผล ต่อการพัฒนาสมรรถนะครู โดยชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ (PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัย และการสังเคราะห์ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะ
ครู ด้านประสิทธิภาพของครู ด้านการดำเนินการบริหารจัดการ สถานศึกษาพอเพียง

2.3 ควรศึกษารายละเอียด การพัฒนารูปแบบ AIC เพื่อการมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อการบริการ
สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Appreciation : A : การสร้างความรู้, Influence : I :
การสร้างแนวทางการพัฒนา) Control : C การสร้างแนวทางการปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- กนิษฐา เชาววัฒนกุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อส่งเสริม
สมรรถนะการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการสอน
คณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พรินทิวานกราฟฟิค.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กาญจนา นินัน. (2559). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2560.
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/602149>.
- ปริญญา หอมสวัสดิ์. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน
ศรีหฤทัย สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียรยีนดีสุข. (2551). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยงานเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2560). ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2560 – 2564. กาฬสินธุ์: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์.

สำนักงานเทศบาลตำบลจุมจัง. (2560). แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ.2560 – 2563.

กาฬสินธุ์: เทศบาลตำบลจุมจัง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.